

Sp.

932. Svar

[385. mál]

félagsmálaráðherra við fyrirspurn Steingrims J. Sigfússonar um tekjutap sveitarfélaga í Norðurlandskjördæmi eystra vegna skerðingar á Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Vegna fyrirspurnarinnar skal upplýst að árið 1984 var fyrst sett svonetnt þak á tekjur sjóðsins. Það mun hafa átt að vera til bráðabirgða en er enn á fjárlögum þessa árs.

Sama ár var Jöfnunarsjóður látinn taka lán til þess að flýta fyrir uppgjöri Innheimtustofnunar sveitarfélaga á barnsmedlögum. Í upphafi var lánið jafnvirði 136 millj. kr. Til þess að tryggja endurgreiðslu Jöfnunarsjóðs á láninu var honum veitt ríkisábyrgð og greiddi sjóðurinn um 2 millj. kr. fyrir hana. Síðar var láninu breytt í fimm ára gengistryggt lán sem var afborgunarlaust fyrstu tvö árin. Þá var fjárhæðin komin yfir 190 millj. kr. vegna gengishækkunar bandaríkjadals.

Árið 1987 verða afboiganir af láninu rúmlega 60 millj. kr. og vextir að fjárhæð um 15 millj. kr.

Tekjur hvers einstaks sveitarfélags eru reiknaðar út eftir íbúafjölda þess en íbúafjöldinn breytist frá ári til árs. Hlutdeild þeirra í skuldinni, sem að framan greinir, deilist á þau öll og dregst frá þeim tekjum sem sjóðnum eru ætlaðar.

Í ár er tap hvers sveitarfélags um 320 kr. á íbúa einungis vegna greiðslu afborgana af láninu eða hjá Reykjavíkurborg um 29,2 millj. kr., Ísafjarðarkaupstað um 1 millj. kr., Fjallahreppi um 7 þús. kr. svo að dæmi séu tekin.

Tekjur af landsútsvörum voru einnig skertar vegna undanþágu olíufélaganna á greiðslu landsútsvars af gasolíu til skipa. Sú skerðing var lögfest á árinu 1985. Vegna olíuverðsbreytinga er ekki hægt að áætla tekjur af landsútsvörum á árinu 1987.

Í 9. gr. laga nr. 73/1980, um tekjustofna sveitarfélaga, segir að tekjur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga skuli m.a. vera:

- a. Framlag úr ríkissjóði sem nemur 8% af söluskatti þeim sem innheimtur er í ríkissjóð skv. lögum nr. 10/1960, um söluskatt.
- b. Framlag úr ríkissjóði sem nemur 5% af verðtollstekjum ríkissjóðs skv. lögum nr. 6/1974, um tollskrá o.fl.

Útreikningur á lögbundnu framlagi:

- a. Útreikningur á lögbundnu framlagi í Jöfnunarsjóð sveitarfélaga er miðaður við söluskatt eins og hann er á hverjum tíma (söluskattur, söluskattsauki, orkujöfnunargjald og húsnæðisgjald mynda það sem nefnt er sölugjald). Lögbundna framlagið á árinu 1985 er t.d. fundið þannig: Skv. ríkisreikningi 1985 nam innheimtur söluskattur og söluskattsauki (þ.e. 22,5%) 10 448 921 þús. kr. á árinu 1985. Lögbundna framlagið í ríkissjóð hefði því átt að vera 8% af 10 448 921/22,5x20 eða 743 034 þús. kr.
- b. Í þessu tilviki er aðeins flett upp á innheimtum verðtollstekjum í ríkisreikningi og fundin 5% af þeirri fjárhæð.

Lögbundið og raunverulegt framlag af söluskattstekjum.

- a. Á verðlagi hvers árs:

1984	1985	1986	1987
557 226	743 034	973 590	1 168 000
495 000	635 000	770 000	820 000

- b. Á verðlagi fjárlaga 1987 (staðvirt með framfærsluvísitölu):

1984	1985	1986	1987
1 009 506	1 016 906	1 098 708	1 168 000
896 773	869 052	868 954	820 000

Lögbundið og raunverulegt framlag af verðtollstekjum.

- a. Á verðlagi hvers árs:

1984	1985	1986	1987
128 033	147 500	142 272	151 500
100 000	147 500	142 272	151 500

- b. Á verðlagi fjárlaga 1987 (staðvirt með framfærsluvísitölu):

1984	1985	1986	1987
231 953	201 866	160 556	151 500
181 166	201 866	160 556	151 500

Norðurlandskjördæmi eystra árið 1984.

(Í þús. kr.)

Sveitarfélög	Lokatala 1984	Á verðlagi 1987	Lokatala án skerðingar	Á verðlagi 1987
Ólafsfjörður	2 836	5 138	3 042	5 512
Dalvík	3 229	5 850	3 462	6 273
Akureyri	32 301	58 520	34 637	62 752
Húsavík	5 908	10 704	6 335	11 478
Grímseyjarhreppur	251	455	270	490
Svarfaðardalshreppur	672	1 218	721	1 307

Sveitarfélög	Lokatala 1984	Á verðlagi 1987	Lokatala án skerðingar	Á verðlagi 1987
Hríseyjarhreppur	639	1 158	685	1 241
Árskógshreppur	747	1 354	801	1 452
Arnarneshreppur	555	1 006	595	1 078
Skriðuhreppur	306	555	328	595
Öxnadalshreppur	174	316	186	337
Glæsibæjarhreppur	576	1 044	617	1 118
Hrafnagilshreppur	743	1 346	796	1 443
Saurbæjarhreppur	630	1 142	675	1 223
Öngulsstaðahreppur	909	1 647	975	1 767
Svalbarðsstrandarhreppur	752	1 363	806	1 461
Grýtubakkahreppur	1 121	2 031	1 202	2 178
Hálshreppur	515	933	552	1 000
Ljósavatnshreppur	602	1 091	645	1 169
Bárðdalahreppur	395	716	423	767
Skútustaðahreppur	1 337	2 423	1 434	2 598
Reykðalahreppur	820	1 486	879	1 593
Aðaldalahreppur	931	1 687	998	1 808
Reykjahreppur	251	455	270	490
Tjörneshreppur	247	448	265	481
Kelduneshreppur	367	665	393	712
Öxarfjarðahreppur	315	571	368	613
Fjallahreppur	59	107	63	115
Presthólahreppur	721	1 307	774	1 403
Raufarhafnarhreppur	1 072	1 943	1 149	2 082
Svalbarðshreppur	320	580	343	622
Þórshafnarhreppur	1 086	1 968	1 164	2 109
Sauðaneshreppur	162	294	174	316

Norðurlandskjördæmi eystra árið 1985.
(Í þús. kr.)

Sveitarfélög	Lokatala 1985	Á verðlagi 1987	Lokatala án skerðingar	Á verðlagi 1987
Ólafsfjörður	2 963	4 055	3 390	4 640
Dalvík	3 513	4 808	4 019	5 500
Akureyri	35 237	48 225	40 310	55 168
Húsavík	6 410	8 773	7 332	10 035
Grímseyjarhreppur	270	370	309	423
Svarfaðardalshreppur	748	1 024	856	1 172
Hríseyjarhreppur	673	921	770	1 053
Árskógshreppur	878	1 202	1 000	1 368
Arnarneshreppur	576	788	659	902
Skriðuhreppur	334	457	382	523
Öxnadalshreppur	172	235	197	270
Glæsibæjarhreppur	604	827	691	946
Hrafnagilshreppur	807	1 104	923	1 263

Sveitarfélög	Lokatala 1985	Á verðlagi 1987	Lokatala án skerðingar	Á verðlagi 1987
Saurbæjarhreppur	694	950	794	1 086
Öngulsstaðahreppur	971	1 329	1 111	1 521
Svalbarðsstrandarhreppur	835	1 143	956	1 308
Grýtubakkahreppur	1 164	1 593	1 332	1 823
Hálshreppur	560	766	641	877
Ljósavatnshreppur	681	932	779	1 066
Bárðdalahreppur	411	562	470	643
Skútustaðahreppur	1 516	2 075	1 735	2 375
Reykðalahreppur	866	1 185	991	1 356
Aðaldalahreppur	1 000	1 368	1 144	1 566
Reykjahreppur	265	363	303	415
Tjörneshreppur	267	365	306	419
Kelduneshreppur	396	542	453	620
Öxarfjarðahreppur	342	468	391	535
Fjallahreppur	64	88	74	101
Presthólahreppur	792	1 084	906	1 240
Raufarhafnarhreppur	1 113	1 523	1 273	1 742
Svalbarðshreppur	378	517	432	591
Þórshafnarhreppur	1 079	1 477	1 235	1 690
Sauðaneshreppur	149	203	171	234

Norðurlandskjördæmi eystra árið 1986.
(Í þús. kr.)

Sveitarfélög	Lokatala 1986	Á verðlagi 1987	Lokatala án skerðingar	Á verðlagi 1987
Ólafsfjörður	3 559	4 016	4 420	4 988
Dalvík	4 154	4 688	5 159	5 822
Akureyri	42 675	48 158	52 999	59 809
Húsavík	7 694	8 683	9 556	10 784
Grímseyjarhreppur	326	368	404	456
Svarfaðardalshreppur	859	969	1 066	1 203
Hríseyjarhreppur	868	980	1 078	1 217
Árskógshreppur	1 073	1 211	1 332	1 503
Arnarneshreppur	722	815	897	1 012
Skriðuhreppur	400	451	497	561
Öxnadalshreppur	208	235	258	291
Glæsibæjarhreppur	744	839	924	1 043
Hrafnagilshreppur	986	1 113	1 224	1 381
Saurbæjarhreppur	828	934	1 028	1 160
Öngulsstaðahreppur	1 231	1 389	1 528	1 724
Svalbarðsstrandarhreppur	1 014	1 144	1 259	1 421
Grýtubakkahreppur	1 370	1 546	1 702	1 921
Hálshreppur	626	706	778	878
Ljósavatnshreppur	837	945	1 040	1 174
Bárðdalahreppur	487	550	604	682

	Lokatala	Á verðlagi	Lokatala án	Á verðlagi
Sveitarfélög	1986	1987	skerðingar	1987
Skútustaðahreppur	1 764	1 991	2 191	2 473
Reykðalahreppur	1 048	1 182	1 301	1 468
Aðaldalahreppur	1 194	1 347	1 482	1 672
Reykjahreppur	316	357	393	444
Tjörneshreppur	310	350	385	434
Kelduneshreppur	474	843	589	665
Öxarfjarðarhreppur	412	465	512	578
Fjallahreppur	74	84	92	104
Presthólahreppur	918	1 036	1 140	1 286
Raufarhafnarhreppur	1 342	1 514	1 667	1 881
Svalbarðshreppur	468	528	581	656
Þórshafnarhreppur	1 308	1 476	1 625	1 834
Sauðaneshreppur	174	196	216	244